

Život Panny Márie (XV): Pri Ježišovom kríži

„Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna.“ Takto popisuje evanjelium udalosť, o ktorej uvažujeme v nasledujúcom texte o živote Panny Márie.

12.09.2021

Od prvého Ježišovho zázraku v Káne Galilejskej uplynuli skoro tri roky. Evanjelium z tohto obdobia sa o

Panne Márii takmer nezmieňuje. Niekedy bola asi medzi ženami, ktoré sprevádzali Ježiša na jeho cestách (Lk 8, 1-3), evanjelisti zaznamenali jej fyzickú prítomnosť len jedenkrát: keď sa v spoločnosti ďalších príbuzných, ktorí sa prišli pozrieť na Ježiša, nezmestili pre tlačenicu ľudí do domu, kde sa ubytoval, a nechali si ho zavolať. Odpoveď Pána bola veľavravná: *Kto je moja matka a moji bratia? Rozhliadol sa po tých, čo sedeli okolo neho, a povedal: „Hľa, moja matka a moji bratia. Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra, i matka.“* (Mk 3, 33-35). Bola to veľká chvála Panny Márie, tej, ktorá lepšie ako ktokoľvek iný vedela plniť vôľu nebeského Otca.

Z mlčania evanjelistov môžeme predpokladať, ako vysvetľuje pápež Ján Pavol II. v jednej z mariánskych katechéz, že Panna obvykle Krista na jeho cestách po Palestíne nesprevádzala. Sprevádzala ho však

z diaľky, v každej chvíli bola s ním duchovne spojená a bola s ním v užšom kontakte než učeníci a sväté ženy. V každom prípade však Ján uvádza, že bola v Jeruzaleme počas Pánových posledných veľkonočných sviatkov. Možno bola v Jeruzaleme aj na iných podobných sviatkoch, no evanjelista to vyslovene zaznamenáva len tentoraz a to v kontexte výkupnej obety. Píše: „Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna“ (Jn 19, 25). Pohotovo nám odovzdáva slová hlbokého významu, ktorými sa Pán obracia na svoju matku a na neho samotného, tiež prítomného.

Bolo by veľmi obmedzené chápať tieto Kristove slová v kritickej chvíli nášho vykúpenia ako nejaký prejav starostlivosti v rámci rodiny, starosť syna, ktorý niekomu zveruje svoju matku. Nachádzame sa pred jednou z najvýznamnejších skutočností,

pomocou ktorej máme pochopiť úlohu Panny Márie v diele spásy. Už v Káne dal Ježiš najavo, že poslanie Márie ako matky v Nazarete v rokoch jeho skrytého života má pokračovať v novej cirkevnej rodine. Najnovšie máriologické práce zdôrazňujú (a boli prijaté i Magistériom Cirkvi), že stojíme pred „udalosťou zjavenia“, ktorá je charakteristická pre štvrté evanjelium, *evanjelium plné symbolov*. Ježiš sa pozerá na Máriu, oslovuje ju *Žena*, ako v Káne, ukazuje na milovaného učeníka a hovorí „Žena, hľa, tvoj syn!“ (Jn 19, 26). Potom povie učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ (Jn 19, 27).

Pannu Máriu ani Jána neoslovil po mene. Mária je nová Eva, ktorá v spojení s novým Adamom mu je podriadená a povolaná, aby bola ako matka prostredníčkou v diele vykúpenia. Evanjelista je tam ako verný učeník, ako predstaviteľ všetkých tých, ktorí majú od tejto

chvíle až do konca vekov uveriť v Ježiša Krista. Pánove slová – slová Boha, a preto i slová stvoriteľské, ktoré sú základom sveta, – uskutočňujú to, čo v skutočnosti znamenajú. Od tejto chvíle je Mária matkou všetkých, ktorí prídu do cirkvi: *Mater Ecclesiae*, ako ju nazval Pavol VI. na konci II. vatikánskeho koncilu. Jej lono vydalo plody nového materstva: duchovné ale naozajstné; bolestné, pretože sa v tej chvíli naplnili prorocké slová starca Simeona – „tvoju vlastnú dušu prenikne meč“ (Lk 2, 35).

V rovnakom okamihu sa tiež v srdci učeníka uvoľnila cesta k uvedomelému synovstvu, naozajstnému a skutočnému. Vďaka tomu sa stal bratom Ježiša a synom jeho matky. Preto dodáva: „od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe“ (Jn 19, 27). To znamená, že sa stala súčasťou jeho intímneho vnútorného života, prijal ju za svoju naozajstnú

matku. Od tejto chvíle až do usnutia Najsvätejšej Panny sa Ján od nej nikdy neoddelil. Ježiš odovzdal učeníka matke a matku učeníkovi a až potom mohol povedať, že je všetko dokonané, ako uvádza svätý Ján. Potom povedal, že žízni – žízni po dušiach –, aby sa naplnilo Písmo a zvolal: „Je dokonané.“ Potom „naklonil hlavu a odovzdal ducha“ (Jn 19, 30).

J. A. Loarte

Hlas magistéria

V Ježišovom verejnom živote sa jeho matka zreteľne objavuje hneď na začiatku, keď na svadbe v Káne Galilejskej, pohnutá milosrdenstvom, dosiahla svojím príhovorom začiatok zázrakov Ježiša – Mesiáša (porov. Jn 2, 1-11). Za jeho kazateľskej činnosti dostalo sa jej slov, ktorými Syn,

vyzdvihujúc Božie kráľovstvo nad vzťahy a zväzky tela a krvi, vyhlásil za blahoslavených tých, ktorí počúvajú a zachovávajú Božie slovo (porov. Mk 3, 35; Lk 11, 27-28), ako to ona verne robievala (porov. Lk 2, 19 a 51). Tak aj Preblahoslavená Panna napredovala na ceste viery a verne vytrvala vo svojom spojení so Synom až po kríž, kde stála (porov. Jn 19, 25) nie bez Božieho zámeru; spolu so svojím Jednorodným veľmi trpela a materským srdcom sa spojila s jeho obetou, keď s láskou súhlasila s obetovaním obety, ktorú porodila; a napokon ju sám Ježiš Kristus umierajúci na kríži dal za matku učeníkovi týmito slovami: „Žena, hľa, tvoj syn!“ (Jn 19, 26-27)

II. vatikánsky koncil, dogmatická konštitúcia Lumen gentium č. 58

Kedže bola skutočne spojená s Bohom, je nám táto Žena najbližšie a pomáha nám ako matka i ako sestra.

Tiež toto jedinečné a neopakovateľné miesto, ktoré má Mária v spoločenstve veriacich je odvodené z jej základného povolania, byť Matkou Vykupiteľa. A práve taká je Mária, je matkou mystického tela Kristovho, ktorým je Cirkev. Z toho dôvodu jej právom v priebehu 2. vatikánskeho koncilu 21.11.1964 Pavol VI. slávnostne prideliť titul „Matka Cirkvi“.

Práve preto, že je Matkou Cirkvi, je Panna tiež matkou každého z nás, ktorí sme údmi mystického Kristovho tela. Z kríža Ježiš zveril Matku každému svojmu učeníkovi a zároveň každého učeníka zveril láske svojej Matky. Evanjelista Ján uzatvára stručné a podmanivé rozprávanie slovami: *„A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe“* (Jn 19, 27). Tak znie preklad gréckeho textu *eis tá idia*, prijal ju do svojej vlastnej reality, svojho vlastného bytia.

Stáva sa súčasťou jeho života a oba tieto životy sa prestupujú; a prijatie (eis tá idia) do vlastného života je Pánovou poslednou vôľou. Vo vrcholnom momente splnenia svojho mesiášskeho poslania Ježiš necháva každému zo svojich učeníkov ako drahocenný dar svoju vlastnú Matku, Pannu Máriu.

*Benedikt XVI., Generálna audiencia 2.
1. 2008*

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/sk-sk/article/zivot-panny-marie-xv-pri-jezisovom-krizi/> (19.03.2026)